

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2022, în cauza penală privind-l pe

CIURLIC Octavian XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.09.2020 – 10.09.2021;

Instanța de apel: 30.09.2021 – 03.02.2022;

Instanța de recurs: 28.04.2022- 01.06.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 10 septembrie 2021, Ciurlic Octavian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 (un) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a aplicat în privința lui Ciurlic Octavian măsura preventivă– obligarea de nepărăsire a țării până când sentința va deveni definitivă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Ciurlic Octavian pe data de 08 ianuarie 2020, aproximativ la ora 00:35, în acord cu o altă persoană identificată de organul de urmărire penală, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, prin deteriorarea geamului lateral drept de la intrare, au pătruns în localul „Fuior Gourmet”, amplasat pe XXXXX, de unde au sustras pe ascuns un laptop de model „HP”, în valoare de 4 000 lei și un rucsac, în valoare de 200 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii faptei,

cauzând părții vătămate Latu Andrei, un prejudiciu material considerabil în cuantum de 4200 lei.

Astfel, Ciurlic Octavian prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea de furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvârșită de două persoane, infracțiune prevăzută la art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Iurie Mihalache în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate.

În motivarea cerințelor sale apelantul a invocat că, nu este de acord cu sentința contestată, consideră că pedeapsa sub formă de închisoare cu executare aplicată inculpatului este prea severă.

La pronunțarea sentinței, instanța de judecată nu a luat în considerare faptul că în faza de urmărire penală, Ciurlic Octavian și-a recunoscut vinovăția integral. Luând în considerație că Ciurlic Octavian nu s-a prezentat în ședințele de judecată, potrivit art. 368 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de judecată a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile inculpatului, acordate la audierea sa în calitate de învinuit. În acest sens, consideră că instanța de judecată, analizând circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, circumstanța atenuantă și cea agravantă, urma să aplice inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată urma să țină cont de prevederile art. 7 și 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării persoanei vinovate, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Invoca apelantul că infracțiunea comisă de Ciurlic Octavian și prevăzută în art. 186 alin. (2) Cod penal, este infracțiune mai puțin gravă. În acest context, instanța de judecată nu a considerat oportun să aplice față de Ciurlic Octavian alte forme de pedeapsă sau a prevederilor art. 90 Cod penal, pe motiv că „*inculpatul nu este la prima condamnare pentru o asemenea infracțiune, iar aplicarea altor forme de pedeapsă ar fi ineficientă, respectiv, nu va fi atins scopul legii penale*”.

Apărarea considera că nu era rațional ca Ciurlic Octavian să execute real pedeapsa închisorii și solicita aplicarea în privința lui Ciurlic Octavian a prevederilor art. 90 Cod penal, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei, care va fi una echitabilă în raport cu fapta comisă și cu circumstanțele cauzei. Astfel, în opinia apelantului sentința motivată nu corespundea criteriilor de stabilire a pedepsei, deoarece suspendarea condiționată a executării pedepsei conform art. 90 alin. (4) Cod penal poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni mai puțin grave, iar în speță nu este nici un impediment pentru aplicarea acestei norme de drept.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2022, apelul avocatului Mihalache Iurie în numele inculpatului a fost respins ca nefondat,

sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că, inculpatul a comis anume fapta infracțională imputată, corect încadrată în dispoziția art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal.

La individualizarea pedepsei penale, instanța de fond a respectat prevederile art. 96, art. 385 alin. (1) și art. 394 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței care sânt circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Instanța de apel verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de faptul că inculpatul în cadrul urmăririi penale și-a recunoscut vinovăția, s-a eschivat de la prezentarea în fața instanței de judecată, fapt pentru care a fost anunțat în căutare, anterior a fost atras la răspundere penală pentru infracțiuni similare.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că anume această măsură de pedeapsă își va atinge scopul de reeducare a inculpatului și de prevenire a comiterii de noi infracțiuni.

Instanța de apel a menționat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Instanța de apel a reiterat că, deși au fost îndeplinite cerințele *de iure* ale instituției suspendării executării pedepsei, instanța de fond a efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii. Numai în măsura în care se dovedește că săvârșirea faptei se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pentru îndreptarea sa, nu este necesară executarea efectivă a pedepsei, să decidă dacă este justificată aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În acest context, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. De asemenea, o

pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a concluzionat asupra respingerii argumentelor invocate de către apelant ca fiind nefondate or, aplicarea unei sancțiuni mai blânde cu suspendarea executării pedepsei potrivit art. 90 Cod penal, nu va fi în concordanță cu scopul legal al pedepsei penale.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Mihalache Iurie în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) 10), 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate.

În motivare recurentul a indicat că:

- instanța de apel a respins în mod neîntemeiat apelul declarat de către apărător și a emis o decizie cu încălcarea normelor procedurale;

- instanța de judecată, analizând circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, circumstanța atenuantă și cea agravantă, urma să aplice inculpatului o pedeapsă non privativă de libertate, să țină cont de prevederile art. 7 și 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării persoanei vinovate, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia;

- apărarea consideră că, sentința nu este motivată în corespundere cu criteriile de stabilire a pedepsei, deoarece suspendarea condiționată a executării pedepsei conform art. 90 alin. (4) Cod penal poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni mai puțin grave, iar în speță nu este nici un impediment pentru aplicarea acestei norme de drept.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Din textul recursului declarat se constată că în acesta s-au invocat temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală și critică soluția instanței de apel în latura pedepsei.

Analizând textul recursului, se reține că, recurentul nu a concretizat care din temeiurile pct. 6) le pune la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a unui temei din cele 5 menționate de legislator este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, invocat de recurent, Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „*neîntrunire a elementelor infracțiunii*” se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (*persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea*).

La caz, inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, astfel temeiul prevăzut la pct. 8) a fost invocat formal, or recurentul nu are obiecții față de încadrarea juridică a infracțiunii.

Cât ține de stabilirea pedepsei în coraport cu acțiunile comise de inculpat, recurentul în motivarea recursului ordinar indică temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, menționând că, *pedeapsa aplicată de instanța de apel este prea aspră*. Si acest temei este unul declarativ, deoarece în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că, instanța de apel corect și-a motivat soluția privind aplicarea pedepsei și modul de executare a acesteia, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și totodată a ținut cont și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art. 75 Cod penal, luând în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite – mai puțin gravă, comportamentul inculpatului în cadrul judecării (eschivarea de la prezența în instanță), fiind anunțat în căutare, anterior a fost atras la răspundere penală pentru infracțiuni similare.

Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Reieșind din cele precizate, Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând stabilirea unei pedepse non privative cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În conținutul recursului s-a indicat despre posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, solicitare pe care Colegiul penal o consideră neîntemeiată, deoarece, analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului. Or, instanța de apel a stabilit că inculpatul nu îndeplinește toate cerințele necesare pentru aplicarea în privința s-a a suspendării condiționate a executării pedepsei.

Așadar, Colegiul penal reține că instanțele de fond, individualizând pedeapsa inculpatului au ținut cont de prevederile legale expuse supra și au motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei închisorii, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, și prin urmare, instanța de recurs consideră, că instanțele corect au concluzionat că o pedeapsă privativă de libertate, va asigura scopul pedepsei, din care motiv nu pot fi reținute argumentele recurentului privind aplicarea unei pedepse mai blânde.

În ce privește argumentul ce reprezintă temeiul prevăzut la pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, Colegiul penal constată că, analizând acest temei în raport cu motivele invocate, nici acesta nu și-a găsit confirmare, or, ca și în cazul cu temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate prin rechizitoriu, și nu a avut obiecții față de încadrare.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale. Instanța de apel a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 4-5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de avocatul Mihalache Iurie nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2022, în cauza penală privindu-l pe CIURLIC Octavian XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 iulie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN